

Not: Disiplin soruşturması ve uzaklaştırma tedbiri devam eden memurun naklen atanması hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-5293774

20/12/2022

Konu: Disiplin Soruşturması ve Uzaklaştırma
Tedbiri Devam Eden Memurun Naklen
Atanması

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07.12.2022 tarihli ve 31342652-000-3254 sayılı yazınız.

Belediyenizde tekniker unvanlı kadroda görev yapan personelin, Belediyesine naklen atanma talebinde bulunduğu, ancak ilgili personel ile ilgili olarak uzaklaştırma tedbiri ile disiplin soruşturması süreci devam ettiği ve hakkında halihazırda ceza soruşturmasının bulunduğu belirtilerek, bahse konu naklen atama talebine muvafakat verilmesine ilişkin görüş talep eden ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi" başlıklı 131 inci maddesinde, *"Aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremez.*

Memurun ceza kanununa göre mahkûm olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamaz.

160 sayılı Devlet Personel Dairesi Kurulması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan kuruluşlarda çalışan personel hakkında; görevden doğan veya görevi sırasında işledikleri suçlarla kişisel suçları sebebiyle Cumhuriyet savcıları veya (...) sorgu hakimlikleri veya Memurun Muhakematı hakkında Kanun uyarınca yetkili kurullarca yapılan soruşturma sonunda düzenlenen takipsizlik, meni muhakeme, iddianame, talepname veya lüzumu muhakeme karar suretleri ile ilgili mahkemelerce verilen kesinleşmiş karar suretleri bu personelin bağlı olduğu bakanlık veya kurum veya kuruluşa gönderilir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca mezkûr Kanunun "Görevden uzaklaştırma" başlıklı 137 nci maddesinde, *"Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.*

Görevden uzaklaştırma tedbiri, soruşturmanın herhangi bir safhasında da alınabilir." hükmüne yer verilmek suretiyle görevden uzaklaştırmanın kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbir olduğu ve söz konusu idari işlem ile memuriyet bağının hukuki olarak devam ettiği, ancak fiili olarak bu bağ kesildiği ve soruşturmanın herhangi bir aşamasında alınabilecek bir karar olduğu vurgulanmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü" başlıklı 141 inci maddesinde, *"Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.*

143 üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir."

hükmü ile görevden uzaklaştırılan memurun aylığının üçte ikisini alması ile sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam etmesi gerektiği belirtilmiştir.

Öte yandan, anılan Kanunun;

"Yetkililer" başlıklı 138 inci maddesinde, "*Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.*

a) *Atamaya yetkili amirler;*

b) *Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;*

c) *İllerde valiler;*

ç) *İlçelerde kaymakamlar (İlçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)*

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir." hükmü,

"Ceza kovuşturması sırasında görevden uzaklaştırma" başlıklı 140 inci maddesinde, "*Haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan Devlet memurları da 138 inci maddedeki yetkililer tarafından görevden uzaklaştırılabilirler."* hükmü,

"Tedbirin kaldırılması" başlıklı 142 nci maddesinde, "*Soruşturma sonunda disiplin yüzünden memurluktan çıkarma veya cezai bir işlem uygulanmasına lüzum kalmıyan Devlet memurları için alınmış olan görevden uzaklaştırma tedbiri, 138 inci maddedeki yetkililerce (Müfettişler tarafından görevden uzaklaştırılanlar hakkında atamaya yetkili amirlerce) derhal kaldırılır.*

Görevden uzaklaştırma tedbirini kaldırmıyan görevli hakkında 139 uncu madde hükmü uygulanır." hükmü,

"Memurun göreve tekrar başlatılması zorunlu olan haller" başlıklı 143 üncü maddesinde, "*Soruşturma veya yargılama sonunda yetkili mercilerce*

a) *Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;*

b) *Yargılamanın men'ine veya beraatine karar verilenler;*

c) *Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar;*

ç) *Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;*

Bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır." hükmü,

"Görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasında amirin takdiri" başlıklı 144 üncü maddesinde, "*140 inci ve 142 nci maddelerde 143 üncü maddenin a, b, c fıkralarında yazılı olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbiri, Devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini devama engel olmadığı hallerde her zaman kaldırılabilir."* hükmü,

"Süre" başlıklı 145 inci maddesinde, "*Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.*

Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceliyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 657 sayılı Kanunun, "Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar" 126 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında; "*Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir.*

Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilir..." hükmü yer almakta olup bahse konu maddede, disiplin cezalarının hangi disiplin amirleri, disiplin kurulları ve yüksek disiplin kurulları tarafından verileceği cezanın nevine göre sayma yoluyla belirtilmiştir.

Bu minvalde, disipline aykırı fiil ve hal işlendikten sonra asaleten, geçici görevle, ikinci görevle, vekâleten veya başka bir sebeple kurum içinde aynı veya başka yerdeki ya da başka

kurumlardaki kadro veya görevlerde görevlendirilen veya atananlar hakkında disiplin soruşturmasının açılması ve sonuçlandırılması hususunda hangi disiplin amirleri, disiplin kurulları veya yüksek disiplin kurullarının yetkili ve sorumlu olacağı hususunda mevzuatta bir açıklık bulunmamakta olup mezkûr 126 ncı maddenin ikinci fıkrasında geçen "...bağlı olduğu kurum..." ibaresinden kişinin halen çalışmakta olduğu kurumun da, cezaya konu fiilin işlendiği tarihte bağlı olduğu kurumun da anlaşılabilmesi mümkün bulunmaktadır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalardan; görevden uzaklaştırma işleminin görevinin başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları için alınacak ihtiyati bir tedbir olduğu ve görevden uzaklaştırılan veya hakkında disiplin soruşturması yürütülen personelin başka bir belediyeye naklen atanmasında mevzuat açısından bir engel bulunmadığı, ayrıca cezaların yerelliği ilkesinden hareketle disipline aykırı fiil ve halin öğrenildiği andan itibaren 657 sayılı Kanunda hüküm altına alınan usul, esaslar ve süre kısıtları içerisinde etkili bir soruşturma yapılarak işlenen suçta münasip bir cezanın tayin edilebilmesi için disipline aykırı fiil ve hal işlendikten sonra asaleten, geçici görevle, ikinci görevle, vekâleten veya başka bir sebeple kurum içinde aynı veya başka yerdeki ya da başka kurumlardaki kadro veya görevlerde görevlendirilen veya atananlar hakkında disiplin soruşturmasının açılmasının ve sonuçlandırılmasının söz konusu disipline aykırı fiil ve halin işlendiği tarihte görevli olduğu kurum disiplin amirleri ve kurulları tarafından gerçekleştirilmesinin gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü